ISSN
2583-2549

नॅकच्या दृष्टीने ग्रंथालयाचे स्वरूपः एक चिकित्सक अध्ययन

डॉ. रमणिक लेनगुरे
ग्रंथपाल
रेणुका कॉलेज
बेसा, नागपूर

सार : वरिल सं ाोधन पेपरमध्ये सं ाोधकाने नॅकच्या नवीन मन्युअल इन्स्टिट्यु ानकल ॲक्रिडीटे ान मन्युअल फार सेल्फ स्टडी रिपोर्ट अफिलिएटेड/कॉन्टिट्युएन्ट्स कॉलेजेस नॅक जानेवारी 2022 ;पसस इम मििबजपअम तिवउ 1ेज श्रनदम 2022द्ध या नवीन नियमावलीच्या संदर्भात ग्रंथालयाचे वास्तविक स्वरूपाचे विस्तृत स्पश्टीकरण केले आहे. ग्रंथालय हे लर्निंग रिसोर्स आहे आणि त्यामध्ये कोणकोणत्या ग्रंथालयीन कार्याचा व ग्रंथालयीन सेवेचा अंतर्भाव होतो. याचे सविस्तर वर्णन केले आहे.

बिज शब्द : नॅक, लर्निंग रिसोर्स, ग्रंथालय

प्रस्तावणा :

नॅक म्हणजे नॅ ानल असेसमेंट ॲण्ड ॲक्रिडीटे ान कौन्सील होय. म्हणजेच राष्ट्रीय मुल्यांकन आणि मान्यता परिषद होय. हि संस्था स्वायत्त आहे. जी शैक्षणिक क्षेत्रात गुणवत्तापुर्ण आमुलाग्र बदल घडवून आणण्याचे कार्य करते. सर्व शैक्षणिक संस्थेसाठी नॅक असणे अनवार्य करण्यात आले आहे. अन्यथा त्या संस्थेला युजीसीच्या सोई–सुविधा पासून दुर राहवे लागते.

विशयाचे महत्व :

सध्याचे युग हे भौक्षणिक व तंत्रज्ञानिक आहे तसेच ते परिवर्तनात्मक सुद्धा आहे. भौक्षणिक दृश्ट्या विचार करता सं ाोधनात्मक,नाविण्यमय व गुणवत्ता पुर्ण भौक्षणिक धारणाकडे पाऊले उचलल्या जात आहेत.ि ाक्षणात काळानुरून नवनवे बदल घडविले जात आहेत. नॅकच्या गुणवत्तपुर्ण दृष्टीने उच्च ि ाक्षणाचे स्वरूप बदलत आहेत. नॅकच्या दृष्टीने ग्रंथालयाचे स्वरूप देखील मोठ्या प्रमाणात बदललेले आहे. नेमका ग्रंथालयात झालेला हाच बदल लक्षात घेता नॅकच्या दृष्टीने ग्रंथालयाचे स्वरूप बदललेले आहे : हेच जाणून घेत त्याचे चिकित्सक अध्ययन करावयाचे असल्यामुळे या विषयाला महत्व प्राप्त झालेले आहे.

नॅकच्या दृष्टीने Library as a learning Resource :

ग्रंथालयाबद्दल चर्चा करतांना आपण नवीन मन्युअल इन्स्टिट्यु ानकल ॲक्रिडीटे ान मन्युअल फार सेल्फ स्टडी रिपोर्ट अफिलिएटेड/कॉन्टिट्युएन्ट्स कॉलेजेस नॅक जानेवारी 2022 ़पससस इम ममिबजपअम तिवउ 1ेज श्रनदम 2022द्ध मध्ये ग्रंथालाचे स्वरूप खालील ि ार्षका अंतर्गत 20 मार्कांनी विभागले आहेत.

Key Indicator-4.2 Library as a learning Resource (20)

वरील ि ार्षका अंतर्गत खालील टेबल मध्ये पान नंबर 56 वर ग्रंथालयाचे स्थान म्हणजेच नॅक ला अपेक्षित असलेल्या ग्रंथालयाकडून दिल्या जाणा–या सेवा व ग्रंथालयाकडून करण्यात येणा–या अपेक्षा 20 मार्का अंतर्गत द ार्विण्यात आल्या आहेत.

Key Indicator – 4.2 Library as a learning Resource (20)

Metric No.		Weight age
4.2.1. Q_lM	***Library is automated using Integrated Library Management System (ILMS), subscription to e-resources, amount spent on purchase of books, journals and per day usage of library*** Write description in a maximum of 500 words ***File Description:*** • Upload Additional information • Provide Link for Additional information	**20**

वरील टेबल मध्ये मेट्रीक नंबर 4.2.1 हा प्र न फसड आहे. आणि त्याचे वेटेज 20 मार्क्सचे दिलेले आहे. म्हणजेच त्या प्र नाच्या उत्तराची ग्रंथालयामध्ये येवून तपासणी केल्या जाईल. त्या प्र नामध्ये नॅकला 500 भाब्दांची मर्यादा आहे. म्हणजेच 500 शब्दांमध्ये विचारलेल्या प्र नांची समर्पक उत्तरे लिहायची आहेत. इंटिग्रटेड लायब्ररी मॅनेजमेंट सिस्टम चा वापर करीत ग्रंथालय स्वयंचलीत आहे काय? म्हणजेच ग्रंथालयामध्ये एखादे सॉफटवेअर असून ग्रंथालयाचे स्वयंचलन झालेले नॅकला अभिप्रत आहे. 5 वर्षाच्या काळामध्ये ई–संसाधनाची वर्गणी म्हणजेच खरेदी किती झालेली आहे.

त्यामध्ये एन–लिस्ट प्रोग्राम असेल, डेलनेट प्रोग्राम असेल, ई– ाोधसिंधू असेल, एखाद्या विद्यापीठाची रिमोट लॉगींग असेल त्याची सदस्यता ग्रंथालयाजवळ आहे काय ? असेल तर ते लिहावे लागेल. 5 वर्षामध्ये प्रति वर्ष किती पुस्तके खरेदी केली त्याची किंमत व किती जरनल खरेदी केल्या गेली त्याची किंमत काय ? जरनल म्हणजे जे एकाच विषया ाी संबंधित असून त्यावर ISSN NO. (International Standard Serial No.) असेल

ते जरनल मध्ये मोडतात. जरनल समजून चूकीने मासिकांची माहिती लिहू नये. उपलब्ध असलेल्या जरनलबद्दल सविस्तर माहिती लिहावी लागेल. तसेच ग्रंथालयात येणारे वाचक यात विद्यार्थी व्हिसीट, विद्यार्थी इंटरनेट व्हिसीट, ि ाक्षक व्हिसीट, ि ाक्षक इंटरनेट ि ाक्षक व्हिसीट प्रति वर्ष 5 वर्षाच्या काळामध्ये किती वाचकांनी ग्रंथालयाला भेट दिली याचे 5 वर्षाची सरासरी काढून ज्या आकडेवारीचे जास्तीत जास्त वाचक ग्रंथालयाला भेट देवून उपयोग करतात त्याच जास्तीत जास्त आकडेवारीचे प्रमाण पर डे यूसेझ म्हणून नॅक ला सादर करावा लागतो.

हे सर्व प्र नांची उत्तरे लिहिल्यानंतर खाली एक प्र न आहे की,

Write Description in a maximum of 500 words

वरील सर्व प्र नांची उत्तरे 500 शब्दांमध्ये लिहायची आहेत. हि उत्तरे 500 शब्दांमध्ये लिहून झाल्यानंतर

पुन्हा खालील प्रमाणे थ्पसम क्मेबतपचजपवद मध्ये एक प्र न दिलेला आहे.

Upload Additional Information हा प्र न आहे त्यामध्ये,

Library is automated using Integrated Library Management System (ILMS), Subscription of e-resources, amount spent on purchase books, journals and per day usage of library

Sr. No.	Years	E- Book/ E-Journal(N-List)	Amt.	No of Books	Amt.	No. of Journal	Amt.	Par Day Usage of Library
1	2016-17	3135,000/6000	5725	227	55,122	2	162	30
2	2017-18	3135,000/6000	5900	225	47,661	3	1202	30
3	2018-19	3135,000/6000	5900	169	31,102	4	5092	30
4	2019-20	3135,000/6000	5900	61	16,898	4	1076	30
5	2020-21	3135,000/6000	5900	167	39,284	3	950	30
6	2021-22	3135,000/6000	5900	81	20,352	4	1084	30
Total		**3135,000/6000**	**35225**	**930**	**2,10,419**	**20**	**9566**	-

4.2.1 Additional Information (Supported Documents)

Always Success

KAPSON
SOFTWARE & TECHNOLOGIES

No. - KAP17-18/25

Date : 04/11/2017

To,
The Principal
Renuka Mahavidyalaya
Besa-Beltaroadi Road, Besa,
Nagpur (Maharashtra) India.

INVOICE

Sr.No.	Particular	Amount
	1) Library Automation Software (Web Application)	97,000/-
	2) SMS	17,000/-
	3) Domain	800/-
	4) SSL Certification (https://)	25,000/-
	Total	1,39,800/-

(Rs. One Lakh Thirty Nine Thousand Eight Hundred only)

Yours Sincerely

(Mr. Sanjay Paunikar)
For KAPSON Software & Technologies

Terms and Conditions

- Above charges for Site Development, Hosting and Domain including, programming code will developed in PHP, MySql
- Software Database is your property and it will be provide you time to time as per requirement
- Work will be Start after Advance payment and remaining all PDC by name KAPSON Software & Technologies
- Additional Changes will be Chargeable
- Hosting, Domain, SMS, & SSL Charges for only one year as per third party invoicing
- Training will be conduction at your main office, subsequently will be chargeable
- Coding Changes up to 3 months and service provides you for one year from Work Order Date
- AMC charges is provides to your as per Software charges of 20% Or minimum Rs. 20000/- per year and charges will increase yearly 10% of last year paid AMC charges

ABHYANKAR SMARAK ROAD, AGYARAM DEVI SQUARE, GANESHPETH, NAGPUR - 18 (MS) INDIA
PH # 09326820896, 09372764605, www.kapsonsoftware.com, kapson.info@gmail.com

या सर्वांचे उत्तररूपी विवरण टेबल फार्म मध्ये देणे हे खूप महत्वाचे आहे ते फार सुटसुटीत आणि फायद्याचे ठरेल. खाली प्रमाणे उदाहरण म्हणून तक्ता देण्यात आला आहे.

4.2.1 Library Additional information

Sr. No.	Years	E- Book/ E-Journal(N-List)	Amt.	No of Books	Amt.	No. of Journal	Amt.	Par Day Usage of Library
1	2016-17							
2	2017-18							
3	2018-19							
4	2019-20							
5	2020-21							
Total								

(Librarian & Criterion Co-ordinator) Principal

वरील टेबलमध्ये नॅकसाठी वर्श ग्राह्य धरण्यात आले आहे व अभ्यासाच्या सोईसाठी अंदाजे वर्श घेण्यात आले आहेत. नॅकसाठी आपल्याला जे 5 वर्श अभिप्रत असेल ते 5 वर्श निवडणेव त्यानुसार वर दिल्याप्रामाणे वर्श 2016–17 मध्ये किती ई–बुक, ई–जरनल आलेतत्याची किंमत किती पुस्तके खरेदी केलेत त्याची किंमत, त्या वर्शात कितीऑफलाईन जरनल खरेदी केलेत त्याची किंमत तसेच त्या वर्शात वाचकांचा म्हणजेच विद्यार्थी व ि ाक्षक पर डे युजेस किती झाला ते लिहणे आव यक आहे.अ याप्रद्धतीने माहिती टेबलमध्ये देणे अनवार्य आहे. वरील टेबल कॉलेजच्या लेटर हेडवर घेणे आव यक आहे व खाली प्राचार्याची सही व ग्रंथपालाची सही तसेच कॉलेजचे सिल मारणे आव यक आहे तरच ते प्रमाणित ठरेल

यानंतर आता आपण खालील प्र नांकडे वळू या. त्यामध्ये Provide Link for Additional information असा प्र न विचारला आहे. तेव्हा आपण दिलेली याप्रमाणे Library is automated using Integrated Library Management System (ILMS), Subscription of e-resources, amount spent on purchase books, journals and per day usage of library संपुर्ण माहिती पूर्ण लिहून, त्याची पिडीएफ बनवून त्याची जो कॉलेज ची वेबसाईट बनवित असेल त्यांच्याकडून लिंग बनवून घ्यायची असते. व ती कॉलेज बेबसाईवर नॅक एस एस आर मध्ये 4.2 च्या अंतर्गत अपलोड करायची असते.

संदर्भ :

- https://www.vastavkatta.com/index.php/2022/03/11/information-about
- http://naac.gov.in/index.php/en/apply-now